

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 9/2008 vp

Valtioneuvoston selvitys (UTP) puolustusministeriön ja Naton johtamisjärjestelmäorganisaation välisestä yhteistyösopimuksesta

Ulkoasiainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Ulkoasiainvaliokunta on 19 päivänä marraskuuta 2008 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen puolustusministeriön ja Naton johtamisjärjestelmäorganisaation välisestä yhteistyösopimuksesta (UTP 23/2008 vp) puolustusvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten. Puolus-

tusvaliokunta on päättänyt kokouksessaan 20 marraskuuta 2008 antaa asiasta lausunnon.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- kaupallinen neuvos Arto Koski ja esittelijä Mirjami Tanner, puolustusministeriö.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Suomi aloittaa neuvottelut Naton johtamisjärjestelmäorganisaatiota NC3O:ta (NATO Consultation, Command and Control Organization) edustavan NC3A-laitoksen kanssa tiedonvälityksen, valvonnan ja johtamisen alaa koskevasta puolustusministeriön ja Naton viranomaisten välisestä puitesopimuksesta (Memorandum of Understanding, MoU).

Sopimusneuvottelujen tavoitteena on saada aikaan kansainvälisen hallintosopimuksen luonteinen yhteisymmärrysmuistio (Memorandum of Understanding, Mou). Tällainen asiakirja ei ole oikeudellisesti sitova. Se ei aiheuta yhteistoi-

mintavelvoitetta eikä kustannuksia lukuun ottamatta ohjausryhmän säännöllisesti pidettäviä kokoontumisia. Mahdollisten yhteisprojektien kustannusten jakaminen sovitaan projektikohtaisesti.

Valtioneuvoston kanta

Ulkoasiainministeriö on lausunnossaan puoltanut puitesopimuksen solmimista. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta puolsi käsittelyssään 31.10.2008 sopimusneuvottelujen aloittamista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Puolustusvaliokunnan saaman selvityksen mukaan NC3A-virasto suunnittelee, koordinoi ja toimeenpanee Nato-maiden yhteisiä hankkeita (mukaan lukien tutkimustyö) sekä hankintoja muun muassa tiedustelun, valvonnan, johtamisen, johtamisjärjestelmätekniikan ja tietotekniikan alalla. Laitos työllistää kokonaisuutena lähes 800 henkilöä. Viraston päämaja sijaitsee Brysselissä, ja osia virastosta on sijoitettu myös Haagiin.

Ruotsi on solminut vastaavan puitesopimuksen, josta Suomi on nyt aloittamassa neuvottelut, vuonna 2007. Muut rauhankumppanuusmaat eivät ole ainakaan toistaiseksi osallistumassa viraston toimintaan. Valiokunta näkee viraston tehtäväkentän olevan sellaisen, että Suomen on luontevaa olla sen toiminnassa mukana. Suomella on tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmissä merkittävää osaamista, ja viraston toimintaan kytkeytymällä tätä tietotaitoa voidaan entisestään vahventaa.

Valiokunta näkee kaiken kaikkiaan hyvänä, että Suomi on ollut aktiivinen toimija alati kehit-

tyvässä eurooppalaisessa puolustusyhteistyössä. Konkreettinen esimerkki uudesta yhteistyöhankkeesta on nyt neuvoteltavan puitesopimuksen lisäksi myös osallistuminen eurooppalaisen puolustusmateriaalialan järjestön OCCARin vetämään ohjelmistoradiohankkeeseen (PuVM 1/2008 vp).

Valiokunta näkee, että sotilaallisesti liittoutumattomana maana Suomen on erityisen tärkeää pyrkiä erilaisin kansainvälisin yhteistyöjärjestelyin varmistamaan mahdollisimman hyvät edellytykset kansallisen puolustuksen kehittämiseksi ja sotilaalliseen kriisinhallintaan osallistumiselle. Valiokunta pitää tärkeänä ulottuvuutena kansainvälisessä puolustuspoliittisessa yhteistyössä myös sitä, että sen voidaan nähdä parantavan suomalaisen puolustusmateriaaliteollisuuden vientimahdollisuuksia.

Lausunto

Lausuntonaan puolustusvaliokunta esittää,

että ulkoasiainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 25 päivänä marraskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Korkea-aho /kesk
vpj. Olli Nepponen /kok
jäsen. Thomas Blomqvist /r
Pekka Haavisto /vihr
Juha Hakola /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Reijo Kallio /sd

Saara Karhu /sd
Jaakko Laakso /vas
Lauri Oinonen /kesk
Reijo Paajanen /kok
Sirpa Paatero /sd
Sari Palm /kd
Eero Reijonen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heikki Savola.